

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

25.02.2021

Lēmums Nr. 4-02/15
Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras
piemērošanu

Adresāts:

Stopiņu novada dome, adrese: Institūta iela 1A, Ulbroka, Stopiņu novads, LV-2130, e-pasts: novada.dome@stopini.lv.

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Jaunveidojamā Ropažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2021.– 2037. gadam un Attīstības programma 2021.– 2028. gadam (turpmāk – Stratēģija un Attīstības programma).

Izvērtētā dokumentācija:

Stopiņu novada domes (turpmāk – Pašvaldība) 2021. gada 25. janvāra vēstule Nr. 2.2.-2/E73 “Par Ropažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un Attīstības programmu” (turpmāk – Vēstule Nr. 2.2.-2/E73), Pašvaldības iesniegumi par plānošanas dokumenta Jaunveidojamā Ropažu novada Attīstības programmas 2021.– 2028. gadam izstrādes uzsākšanu un par plānošanas dokumenta Jaunveidojamā Ropažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021.– 2037. gadam izstrādes uzsākšanu (turpmāk – Iesniegumi), Pašvaldības 2020. gada 2. decembra lēmums “Par jaunveidojamā Ropažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021.– 2037. gadam un Attīstības programmas 2021.–2028. gadam izstrādes uzsākšanu” ar darba uzdevumiem (turpmāk – Lēmums)¹, Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – Dienests) 2021. gada 11. janvāra vēstule Nr. 11.2/178/RI/2021 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību” (turpmāk – Vēstule Nr. 11.2/178/RI/2021), Veselības inspekcijas 2021. gada 15. janvāra vēstule Nr. 4.5.-1./31940/ “Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma veikšanas nepieciešamību Ropažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021.– 2037. gadam un Attīstības programmas 2021.– 2028. gadam izstrādei” (turpmāk – Vēstule Nr. 4.5.-1./31940/) un Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP administrācija) 2021. gada 20. janvāra vēstule Nr. 4.9/380/2021-N “Par Ropažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021.– 2037. gadam un Attīstības programmas 2021.– 2028. gadam izstrādi” (turpmāk – Vēstule Nr. 4.9/380/2021-N).

Plānošanas dokumenta izstrādātāja viedoklis:

Pašvaldības ieskatā Stratēģijai ir nepieciešams stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums), jo tajā tiks noteikts attīstības redzējums, mērķi, prioritātes un telpiskās attīstības perspektīva ilgtermiņā, laika posmam līdz 2037. gadam.

¹ Lēmums pieejams tīmekļvietnē <https://geolatvija.lv/geo/tapis>.

Pamatojoties uz Stratēģiju tiks izstrādāts jaunveidojamā novada Teritorijas plānojums, kā arī pārējie vietēja līmeņa plānošanas dokumenti. Vienlaikus tiek norādīts, ka jau šobrīd novada teritorijā ir esoši likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Likums) 1. un 2. pielikumā minēto darbību īstenojoši objekti, var tikt paredzēta jaunu apbūves teritoriju veidošana, kā arī novada teritorijā atrodas Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritorijas (*Natura 2000*), kuras var ietekmēt Stratēģijā plānotā novada attīstība.

Savukārt Attīstības programmai Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams, jo tajā tiks noteikti novada teritorijas attīstības vidēja termiņa stratēģiskie uzstādījumi un rīcību kopums (Rīcību plāns un Investīciju plāns), finanšu resursi un atbildīgie izpildītāji to īstenošanai nākamo 7 gadu periodam. Kā arī Attīstības programmas Rīcības plānā tiks iekļauti dažādu infrastruktūras objektu pārbūves un atjaunošanas pasākumi, kas sekmēs pakalpojumu pieejamības un vides kvalitātes uzlabošanu, tai skaitā paredzēti pasākumi energoefektivitātes uzlabošanai, siltumapgādes, ūdenssaimniecības, atpūtas vietu un apdzīvoto vietu labiekārtošana, sasniedzamības uzlabošana un galvenokārt šos pasākumus paredzēts realizēt apdzīvotās vietās, kā arī atsevišķi pasākumi var uzlabot vides kvalitāti, paredzot finansējumu infrastruktūras uzlabošanai publiskā ārtelpā. Attīstības programma ir politisks un stratēģisks vietējās pašvaldības attīstības plānošanas dokuments, kurā ietverts esošo resursu izvērtējums un risinājumi to efektīvai lietošanai, un kurš ir pašvaldības plāns iedzīvotāju labklājības paaugstināšanai un investīciju piesaistes veicinātājs.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma 23. viens *prim* panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kuram saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai (Vides pārraudzības valsts birojs, – turpmāk – Birojs) rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2021. gada 26. janvārī saņemta Pašvaldības Vēstule Nr. 2.2.-2/E73, kurā Pašvaldība informē, ka 2020. gada 2. decembrī pieņēmusi Lēmumu, lai uzsāktu Stratēģijas un Attīstības programmas izstrādi. Atbilstoši Iesniegumiem un Lēmumam:
  - 2.1. Plānošanas dokumentu stratēģiskās daļas izstrāde plānota atbilstoši Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2030. gadam, Rīgas plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentiem un pašreiz spēkā esošajiem Stopiņu novada, Garkalnes novada, Ropažu novada un Inčukalna novada pašvaldību attīstības plānošanas dokumentiem. Attīstības programmas izstrādē tiks ņemti vērā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas “*Metodiskie ieteikumi attīstības programmu izstrādei reģionālā un vietējā līmenī*”.
  - 2.2. Jaunveidojamā Ropažu novada administratīvajā teritorijā pēc administratīvi teritoriālās reformas ietilps esošā Stopiņu novada, Garkalnes novada, Ropažu novada, Inčukalna novada Vangažu pilsētas teritorijas.
  - 2.3. Izstrādājot Stratēģiju paredzēts:
    - 2.3.1. veikt Stopiņu novada, Garkalnes novada, Ropažu novada, Inčukalna novada ilgtspējīgas attīstības plānošanas dokumentu analīzi, izvērtējot noteikto mērķu īstenošanas statusu un aktualitāti;
    - 2.3.2. veikt pašreizējās situācijas analīzi;

- 2.3.3. noteikt pašreizējo un jaunveidojamā Ropažu novada vēlamo ekonomisko specializāciju;
- 2.3.4. definēt jaunveidojamā Ropažu novada ilgtermiņa nākotnes redzējumu (vīziju);
- 2.3.5. noteikt jaunveidojamā Ropažu novada stratēģiskos mērķus, novada profilu, ilgtermiņa prioritātes un telpiskās attīstības perspektīvu;
- 2.4. Saskaņā ar apkopoto datu izvērtējumu un veikto izpēšu rezultātiem, un ņemot vērā Rīgas metropoles areāla attīstības metodiskos materiālus, pētījumus un izvirzītos mērķus, izstrādājot Stratēģiju paredzēts sagatavot pamatotus priekšlikumus novada ilgtermiņa attīstībai sekojošās jomās:
  - 2.4.1. apdzīvojama struktūras un novada administratīvā centra attīstība kopsakarā ar demogrāfiskās dinamikas tendencēm un metropoles attīstības jautājumiem;
  - 2.4.2. mobilitātes un satiksmes infrastruktūras attīstības scenāriji, ietverot arī priekšlikumus ar galveno transporta koridoru un satiksmes infrastruktūras objektu trasējumu saistīto teritoriju izmantošanai (Rail Baltica dzelzceļa līnija, Rīgas apvedceļš A4 (*Baltezers—Saulkalne*) u.c.);
  - 2.4.3. uzņēmējdarbības (tai skaitā ražošanas un tehnoloģiju nozares) attīstības potenciāls un atbalsta instrumenti pašvaldībā;
  - 2.4.4. dabas resursu (tai skaitā ainaviski vērtīgo, rekreācijas mežu teritoriju un kultūrvēsturiski nozīmīgo teritoriju) potenciāla izmantošana un telpiskā struktūra, ietverot vides aizsardzības un klimata pārmaiņu jautājumus;
  - 2.4.5. efektīva novada pārvaldība un publisko pakalpojumu nodrošinājums (izglītības, veselības, sociālo pakalpojumu, sporta, tūrisma, komunālo pakalpojumu un citu publisko pakalpojumu attīstības stratēģija);
  - 2.4.6. stratēģija sabiedrības līdzdarbības veicināšanai novada ilgtermiņa mērķu sasniegšanā (piemēram, ciemu iniciatīvas, privātās līdzdalības projektu īstenošana u.c.).
- 2.5. Izstrādājot Attīstības programmu paredzēts:
  - 2.5.1. veikt jaunveidojamā Ropažu novada pašreizējās situācijas analīzi. Attīstības programmas sastāvā ieļaujams pašreizējās situācijas analīzes kopsavilkums;
  - 2.5.2. izvērtēt un ņemt vērā plānošanas reģiona spēkā esošos teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, kaimiņu pašvaldību plānošanas dokumentus;
  - 2.5.3. definēt novada vidēja termiņa attīstības virzienus un rīcību kopumu, finanšu resursus un atbildīgos izpildītājus;
  - 2.5.4. izvērtēt Stopiņu novada, Garkalnes novada, Ropažu novada, Inčukalna novada esošajos attīstības plānošanas dokumentos noteiktos rīcības virzienus, plānotās investīcijas un nepieciešamības gadījumā tos izmantot Attīstības programmas izstrādē (integrējot investīciju un rīcības plānos iekļautos projektus, aktivitātes un pasākumus), kā arī ņemt vērā jau uzsāktos un ieplānotos infrastruktūras u.c. attīstības projektus;
  - 2.5.5. rīcības plānu un investīciju plānu izstrādāt sasaistot ar budžeta plānošanu;
  - 2.5.6. noteikt Attīstības programmas īstenošanas uzraudzības un novērtēšanas kārtību, kurā noteikti rezultatīvie rādītāji un uzraudzības pārskata sniegšanas biežums un saturs. Nodrošināt programmas uzraudzības sasaisti ar pašvaldības budžeta plānošanu.

- 2.6. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā "OZOLS" pieejamo informāciju Ropažu novada teritorijā atrodas vairākas Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas (*Natura 2000*) teritorijas vai to daļas, tai skaitā dabas liegumi "Garkalnes meži", "Lielie Kangari", "Lielā Baltezera salas", kā arī ārpus šīm teritorijām ir konstatētas daudzveidīgas īpaši aizsargājamas dabas vērtības, kuru populācijas ir nozīmīgas ne tikai Latvijai, bet arī visas pasaules mērogā.
- 2.7. Šobrīd jaunveidojamā novada teritorijā ir esoši Likuma 1. un 2. pielikumā minēto darbību īstenojoši objekti, var tikt paredzēta jaunu apbūves teritoriju veidošana, kā arī novada teritorijā atrodas Eiropas nozīmes aizsargājamas dabas teritorijas (*Natura 2000*), kuras var ietekmēt Stratēģijā plānotā novada attīstība.
- 2.8. Stratēģijas izstrādes procesā nozīmīga loma ir vides un dabas aizsardzības prasību ievērtēšanai, plānojot pašvaldības teritorijas ilgtermiņa attīstību. Savukārt attiecībā uz Attīstības programmas izstrādi Pašvaldība nesagaida tik nozīmīgas ietekmes, vienlaikus norādot, ka Attīstības programma būs vērsta uz novada fiziskās vides kvalitātes paaugstināšanu un sakārtošanu (piemēram, nosakot īstenojamus pasākumus inženiertehniskās infrastruktūras attīstībai, transporta infrastruktūras attīstībai, publiskās ārtelpas uzlabošanai un attīstībai u.c. pasākumi).
3. Atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) 5. un 6. punktus noteiktajam, veiktas konsultācijas ar Dienestu, DAP administrāciju un Veselības inspekciju par plānošanas dokumentu īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību. Iesniegumam pievienotas:
- 3.1. Dienesta Vēstule Nr. 11.2/178/RI/2021. Ņemot vērā Likuma 4. pantā noteikto un Noteikumu Nr. 157 2. punktā norādītos plānošanas dokumentus, kuriem nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, Dienests secina, ka Stratēģijas un Attīstības programmas izstrādei būtu jāveic Stratēģiskais novērtējums, jo šo teritorijas attīstības plānošanas dokumentu īstenošanai var būt būtiska ietekme uz vidi un cilvēku veselību. Jāņem vērā, ka reģiona attīstība ir raksturojama kā dinamiska, kurai raksturīga ievērojama apbūves teritoriju paplašināšanās, tai skaitā uz dabas teritoriju rēķina, kā arī tajā atrodas vairākas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, tai skaitā Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*) un biotopi. Turklāt vērā ņemams ir Likuma 3. panta 1. punktā minētais princips: ietekmes novērtējums izdarāms agrākā paredzētās darbības plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā.
- 3.2. Veselības inspekcijas Vēstule Nr. 4.5.-1./31940/. Veselības uzskata, ka ņemot vērā teritorijas attīstības plānošanas dokumentu īstenošanas jomu un teritoriju, kuru varētu ietekmēt plānošanas dokumentu realizācija un saskaņā ar Likuma 4. panta prasībām, Stratēģijai un Attīstības programmai ir nepieciešams Stratēģiskā novērtējums.
- 3.3. DAP administrācijas Vēstule Nr. 4.9/380/2021-N. Vēstulē norādīts, ka atbilstoši *Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma* pielikumam jaunizveidojamo Ropažu novadu veidos Garkalnes pagasts, Ropažu pagasts, Stopiņu pagasts un Vangažu pilsēta. Vietējām pašvaldībām ir savstarpēji saskaņotie attīstības plānošanas dokumenti. Stratēģija ir ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā nosaka vietējās pašvaldības ilgtermiņa attīstības redzējumu, stratēģiskos mērķus, attīstības prioritātes un telpiskās attīstības perspektīvu.

Šobrīd spēkā esošajā Ropažu novada attīstības stratēģijā 2014. – 2030. gadam stratēģiskā daļā kā teritorijas specializācija minēti perspektīvie uzņēmējdarbības virzieni mežsaimniecība un mežsistrāde, ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde gan globālā, gan nacionālā līmenī. Novada telpiskā struktūrā derīgo izrakteņu teritorijas robežojas ar dabas lieguma "Lielie Kangari" teritoriju. Ņemot vērā šobrīd esošās un

plānotās derīgo izrakteņu ieguves teritorijas platības, arī turpmāk ir sagaidāma plānošanas dokumentu īstenošanas ietekme uz šo teritoriju.

Savukārt, lai gan Garkalnes novada telpiskās attīstības stratēģijā 2008. –2030. gadam noteiktie attīstības stratēģiskie virzieni (prioritātes) paredz ilgtspējīgu telpisko attīstību, nodrošinot kvalitatīvu un pievilcīgu Rīgas piepilsētas lauku vides un pieužu ainavu attīstību, šobrīd novada teritorijā tiek izstrādāti vairāki lokālplānojumi ar mērķi mainīt teritorijas plānojumā noteikto funkcionālo zonējumu no *Dabas un apstādījumu teritorijas* (DA) uz *Savrupmāju apbūves teritoriju* (DzS) arī ainaviski vērtīgās teritorijās (TIN5), tādējādi apbūvējot mežiem klātās teritorijas, kurās vietām sastopams arī īpaši aizsargājams meža biotops 2180 *Mežainas piejūras kāpas*, kā arī robežojas ar saldūdeņu biotopiem 3150 *Eitrofi ezeri ar iegrimušu ūdensaugu un peldaugu augāju*, kas savukārt ir pretrunā ar apdzīvojuma telpiskās struktūras attīstības virzienu, kas paredz saglabāt ainavas, dabas teritorijas, pieeju ūdeņiem, kas ir galvenais faktors dzīves vietas izvēlei.

Ņemot vērā iepriekš minēto un izvērtējot Likuma 4. panta trešo, ceturto, piekto daļu un 23. divi *prim* pantā noteiktos novērtējuma nepieciešamības kritērijus, DAP administrācijas ieskatā Stratēģijai nepieciešams Stratēģiskais novērtējums. Savukārt Attīstības programmai, kas pēc būtības ir instruments pašvaldības Stratēģijā noteikto mērķu īstenošanai, Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.

4. Stratēģija un Attīstības programma nav ietverta to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis Pašvaldības Vēstulē Nr. 2.2.-2/E73 un Iesniegumos sniegto informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētā Stratēģija un Attīstības programma atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams:
  - 4.1. Likuma 23. divi *prim* pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23. divi *prim* panta 1. punkts, tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23. divi *prim* panta 1. punkta a., b., c., d. apakšpunkts). Tāpat Likuma 23. divi *prim* pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējama ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, - ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23. divi *prim* panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
  - 4.2. No iepriekš minētā izriet, ka lielā mērā to, vai plānošanas dokumentam nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, nosaka gan plānošanas dokumenta būtība (plānošanas saturs un risinājumi), gan joma vai teritorija, attiecībā uz kuru plānošanas dokuments izstrādāts (ar to saistītās vides problēmas). Šādā kontekstā Birojs secina, ka Stratēģiju un Attīstības programmu ir paredzēts izstrādāt kā jaunus plānošanas dokumentu trim pašreizējām teritoriālām vienībām (Ropažu novadam, Garkalnes novadam, Stopiņu novadam) un daļai no ceturtais teritoriālās vienības (Vangažu pilsētai, kas šobrīd ietilpst Inčukalna novadā), paredzot priekšnoteikumus paredzēto darbību īstenošanai, turklāt priekšnoteikumi darbību īstenošanai tiks izstrādāti, lai risinātu arī ar vidi saistītas problēmas (Likuma 23. divi *prim* panta 1. punkta d. apakšpunkts), kas izriet no Iesniegumos norādītā, tai skaitā norādītajiem plānošanas dokumentiem. Lai arī –

izvērtējot iesniegtos dokumentus, Birojs konstatē, ka ar plānošanas dokumentiem plānots apzināt un lielā mērā ņemt vērā (turpināt) līdzšinēji noteiktos attīstības virzienus, apvienoto novadu Stratēģija un Attīstības programma būs arī dokumenti, caur kuriem tiks likts pamats arī nozīmīgām izmaiņām un pārkārtojumiem, kas loģiski izrietēs no novadu apvienošanas un teritoriālās sadarbības uzdevumiem. Plānošanas dokumentu izstrādē arī paredzēts ņemt vērā Rīgas metropoles areāla attīstības metodiskos materiālus, kā rezultātā tiks sagatavoti mobilitātes un satiksmes infrastruktūras attīstības scenāriji, ietverot arī priekšlikumus ar galveno transporta koridoru un satiksmes infrastruktūras objektu trasējumu saistīto teritoriju izmantošanai. Tiks vērtēta dabas resursu potenciāla izmantošana un telpiskā struktūra, ietverot vides aizsardzības un klimata pārmaiņu jautājumus (arī jomās, kas minētas Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā).

- 4.3. Tāpat jāņem vērā, ka, izņemot Ropažu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju², nedz Garkalnes novada telpiskās attīstības stratēģijai 2008. – 2030. gadam, nedz Stopiņu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2013. – 2030. gadam³, nedz Inčukalna novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2013. – 2035. gadam⁴ netika veikts Stratēģiskais novērtējums, un Ilgtspējīga attīstības stratēģija ir teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kas nozīmīgi ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos (Likuma 23. divi *prim* panta 1. punkta a., b., c. apakšpunkts). Attiecībā par attīstības programmām konstatējams, ka Garkalnes novada attīstības programmai 2020.–2026. gadam⁵, Stopiņu novada attīstības programmai 2019.–2025. gadam⁶, Inčukalna novada attīstības programmai 2013. – 2019. gadam⁷ un arī Ropažu novada attīstības programmai 2013. - 2020. gadam⁸ arī nav veikts Stratēģiskais novērtējums.
- 4.4. Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība un kuri saistīti ar teritoriju plānošanu, ja tie ietver pamatnosacījumus šā likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai. Atbilstoši Iesniegumā norādītajam Stratēģijā paredzēto pasākumu kopums varētu ietvert Likuma 1. un 2. pielikumā atsevišķu paredzēto darbību īstenošanu.
- 4.5. Birojs ņem vērā, ka Attīstības programma pēc būtības ir instruments pašvaldības Stratēģijā noteikto mērķu īstenošanai, tomēr šī dokumenta izstrāde un tajā ietveramais prioritāšu izsvēruma ir tieši saistīts/ atkarīgs no Stratēģijas (faktiski – no tās izrietēs), tādēļ abiem dokumentiem ir jāatspoguļo vienāds redzējums arī par risināmām vides problēmām, iespējamām ietekmēm un paņēmieniem, ar kādiem būtisku negatīvu ietekmi nepieļaut. Lielā mērā šie risinājumi būs saistīti arī ar Likuma 1. un 2. pielikuma objektu attīstību. Iesniegumos minētajos dokumentos norādīts arī uz iepriekšējos plānošanas periodos konstatētajām vides problēmām, kuru novēršana/mazināšana saistāma ar dažādu infrastruktūras objektu uzturēšanas pasākumiem, t.sk. galveno transporta koridoru un satiksmes infrastruktūras objektu trasējumu saistīto teritoriju izmantošanu - Rīgas apvedceļš A4 (*Baltezers—Saulkalne*), Gaujas – Daugavas kanālu un abu Baltezeru sistēmas uzturēšanu, ūdenssaimniecības un kanalizācijas sistēmu ierīkošanu. Tādējādi Birojs secina, ka plānotie teritorijas turpmākās attīstības projekti var tikt potenciāli saistīti ar Likuma pielikumos minētajām darbībām un to apjomiem, kas ir priekšnoteikums Stratēģiskā novērtējuma piemērošanai saskaņā ar Likuma

² Lēmums pieejams <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/lemumi/?type=9&year=2013>

³ Lēmums pieejams <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/lemumi/?type=10&year=2012>

⁴ Lēmums pieejams <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/lemumi/?type=10&year=2012>

⁵ Lēmums pieejams <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/lemumi/?type=10&year=2020>

⁶ Lēmums pieejams <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/lemumi/?type=10&year=2012>

⁷ Lēmums pieejams <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/lemumi/?type=10&year=2012>

⁸ Lēmums pieejams <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/lemumi/?type=10&year=2013>

4. panta trešās daļas 1. punktu. Risināmie jautājumi un no tiem izrietošās vides ietekmes būs ilgtermiņa, tās skars plašu teritoriju un var būt saistītas arī ar slodzi uz jutīgām vides teritorijām. Pie šādām teritorijām var pieskaitīt applūstošās teritorijas Lielā Baltezera apkārtnē, pazemes ūdensgūtnes “Baltezers–Zaķumuiža”, kuras daļa atrodas Garkalnes novada administratīvajā teritorijā un ar centralizēto ūdensapgādi galvenokārt nodrošina Daugavas labā krasta patērētājus Rīgā, Gaujas – Daugavas kanālu un abu Baltezeru sistēmu, kuru ietekmē arī Garkalnes novada dzīvojamā apbūve, tādējādi netieši izraisot šo teritoriju degradāciju (Likuma 23. divi *prim* 2. punkta a. un e. apakšpunkts, 4. punkta a. apakšpunkts).

- 4.6. Ņemot vērā plānošanas dokumentu īstenošanas jomu un teritoriju, kuru varētu ietekmēt plānošanas dokumentu realizācija, Dienests un Veselības inspekcija izteikušas viedokli, ka Attīstības programmai ir nepieciešams piemērot Stratēģisko novērtējumu. Savukārt attiecībā uz Stratēģiju gan Dienests, gan DAP administrācija, gan Veselības inspekcija, gan arī pati Pašvaldība ir atzinusi Stratēģisko novērtējumu kā nepieciešamu. Līdz ar to Birojs, papildus iepriekš minētajam, pievienojas arī institūciju paustajam viedoklim un atzīst, ka izsvērtai un pārdomātai plānošanai, kurā savlaicīgi tiek integrēti arī vides apsvērumi, veicams Stratēģiskais novērtējums. Šāda novērtējuma uzdevums ir iespējami savlaicīga ietekmju izgaismošana un identificēšana, panākot, ka tās tiek novērtētas un ir izstrādāti priekšlikumi ietekmes novēršanai un samazināšanai pēc iespējas agrākā paredzēto darbību plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā (Likuma 3. panta 1. punkts). Biroja vērtējumā abiem plānošanas dokumentiem ir līdzīgi izaicinājumi un risināmās problēmas, - un šādos apstākļos, kad tiek likts pamats jaunas teritoriālās vienības telpiskās attīstības prioritātēm, vienota redzējuma veidošana arī no vides pārvaldības viedokļa ir nozīmīga daudzveidīgo interešu iespējami savlaicīgai un mērķtiecīgai līdzsvarošanai.
5. Tādējādi Stratēģiskā novērtējuma piemērošana un veikšana konkrēto plānošanas dokumentu izstrādei izriet no normatīvajiem aktiem (Likuma 4. panta trešās daļas 1., 2. punkts, Likuma 23. divi *prim* panta 1. punkta a., b., d. Apakšpunkts, 2. punkta a. un e. apakšpunkts un 4. punkta a. apakšpunkts) un ir konkrētā plānošanas dokumenta izstrādes gadījumā pamatota, atbilstīga un nepieciešama. Veicot Stratēģisko novērtējumu, būs sniegta iespēja identificēt būtiskās negatīvās ietekmes uz vidi, nepieciešamības gadījumā sniedzot alternatīvos risinājumus un priekšlikumus ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai, kas ilgtermiņā sekmētu nelabvēlīgās ietekmes uz vidi samazināšanu vai novēršanu. Plānošanas dokumentā paredzētās darbības jāvērtē atbilstoši Likuma 23. pieci *prim* pantā noteiktajam, t.sk., sagatavojot plānošanas dokumenta vides pārskatu, jāņem vērā Likuma 23. pieci *prim* panta pirmajā daļā noteiktais, ka vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauj tikai tādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgajā plānošanas stadijā, kā arī izmanto informāciju, kas iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās, iekļaujot nepieciešamo informāciju atbilstošā detalizācijas pakāpē, kas ļauj novērtēt plānošanas dokumentā konkrētās paredzētās darbības.
6. Biroja ieskatā par piemērotāko risinājumu šādā gadījumā uzskatāma pieeja, ka Stratēģiskais novērtējums Stratēģijai un Attīstības programmai tiek veikts apvienoti.

Piemērotās tiesību normas:

- Likuma 4. pants, 23. divi *prim* pants, 23. trīs *prim* pants.
- Likums “*Sugu un biotopu aizsardzības likums*”.
- Teritorijas attīstības plānošanas likums.
- Likums “*Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām*”.
- Noteikumu Nr. 157 5., 6., 7. punkts.

- Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumi Nr. 628 “*Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem*”.
- Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 „*Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*”.
- Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumi Nr. 264 “*Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Birojs saskaņā ar Likuma 23. trīs *prim* pantā noteikto izvērtēja Pašvaldības Vēstuli Nr. 2.2.-2/E73 un tai pievienoto dokumentāciju par Stratēģijas vai Attīstības programmas izstrādi. Ņemot vērā iesniegto informāciju un Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktos stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijus un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Birojs atbilstoši Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punktam secina, ka plānošanas dokumentu īstenošanai nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu.

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Ropažu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2021. – 2037. gadam un Ropažu novada Attīstības programmai 2021. – 2028. gadam.

Direktors

(*paraksts**)

Arnolds Lukšēvics

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Lēmums nosūtīts:

1. Stopiņu novada pašvaldībai, *E.Adresē*;
2. Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālai vides pārvaldei, *E.Adresē*.